C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-285/24 Judecătoria Soroca (sediul Central)
Judecător: Lina Popescu

D E C I Z I E
În numele Legii

21 mai 2024 mun.Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, inspector principal de justiție, Viorel Țîmbaliuc, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.03.2024, privind examinarea plângerii avocatului Lichii Iana în interesele condamnatului **Guțul Serghei ******* împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

1. La 16.11.2023 în Judecătoria Soroca (sediul Central) a parvenit spre examinare plângerea avocatul Lichii Iana în interesele condamnatului Guțul Serghei împotriva administrației instituţiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plîngerii se indică că, Guțul Serghei pe parcursul deţinerii în Penitenciarul nr. 11, Bălţi în calitate de prevenit din 28.01.2023 până la 21 iulie 2021 ulterior din 21 iulie 2023 până la 07.11.2023 în calitate de condamnat ultimul s-a deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Din 28.01.2023 până la 07.11.2023 ultimul s-a deţinut în Penitenciarul nr.11, mun. Bălţi în următoarele celule: celula nr. 32, celula nr. 31, celula nr. 58, celula nr. 61, celula nr. 58.

Ulterior din 07.11.2023 până în prezent ultimul a fost transferat în Penitenciarul nr.6, Soroca până la momentul de faţă.

A solicitat de a se atrage atenţia la supraaglomerarea celulelor, nerespectarea standardului de suprafaţă a fiecărui deţinut de 4m2 , condiţii sanitare precare lipsa mobilierului, insuficienţă de lumină naturala/artificiala, umiditate ridicata, mucegai şi miros insuportabil din cauza lipsei sistemului de ventilare, lipsa apei calde, neluarea măsurilor de deratizare şi dezinsecţie.

2. Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 11.12.2023, a fost admisă plângerea condamnatului Guțul Serghei împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Guțul Serghei a fost deţinut în perioada 28.01.2023-07.11.2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, 283 (două sute optzeci și trei) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Guțul Serghei a fost deţinut în perioada 07.11.2023-06.12.2023, în Penitenciarul nr. 6 Soroca, 30 (treizeci) zile rotunjite, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Guțul Serghei, cu 56 (cincizeci și șase) zile, pentru perioada de 280 (două sute optzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie și cu 3 (trei) zile, pentru perioada de 30 (treizeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 3 (trei) zile, calculate în condițiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu au putut fi reduse, fiind lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 6 (șase) ani 6 (șase) luni închisoare, stabilit lui Guțul Serghei, prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 21.07.2023, s-a redus cu 59 (cincizeci și nouă) zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473/4 alin.(3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

3. Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, solicitând casarea ei în partea reducerii pedepsei cu 59 zile pentru perioada în care condamnatul Guțul Serghei s-a deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca și Penitenciarul nr. 11 Bălți, precum și avocatul Iana Lichii în interesele condamnatului Guțul Serghei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30.01.2024 recursul directorului al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 11.12.2023 în cauza condamnatului Guțul Serghei s-a respins ca nefondat.

Recursul avocatului Iana Lichii în interesele condamnatului Guțul Serghei declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 11 decembrie 2023 emisă în privința lui Guțul Serghei s-a admis, cu casarea încheierii contestate și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5. La o nouă rejudecare a cauzei, prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.03.2024 s-a admis plîngerea condamnatului Guțul Serghei împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Guțul Serghei a fost deţinut în perioada 28.01.2023-07.11.2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pe o perioadă de 174 (una sută șaptezeci și patru) zile în calitate de prevenit și 109 (una sută nouă) zile, în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473/4 alin. (6) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Guțul Serghei, cu 348 (trei sute patruzeci și opt) zile, pentru perioada de 174 (una sută șaptezeci și patru) zile, în care s-a deţinut în calitatea de prevenit, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP, se reduce pedeapsa condamnatului Guțul Serghei, cu 22 (douăzeci și două) zile, pentru perioada de 110 (una sută zece) zile rotunjite, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive de 6 (șase) ani 6 (șase) luni închisoare, stabilit lui Guțul Serghei, prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 21.07.2023, s-a redus cu 370 (trei sute șaptezeci) zile.

6. Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către administrația Penitenciarului nr.6 Soroca, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.03.2024 în partea reducerii pedepsei cu 370 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți.

Consideră că, la examinarea pretenţiilor invocate de Guțul Serghei, judecătorul de instrucţie a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut.

Menționează că, prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Guțul Serghei pe parcursul

deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante.

Susține că, argumentul cheie pe care s-a fondat prima instanţă, la aprecierea condiţiilor de detenţie ca fiind inumane şi degradante a servit spaţiul de 4 m^2 ce ar trebui să revină fiecărui condamnat. În context precizează faptul că, potrivit raportului în care se descriu condiţiile de detenţie în instituţia penitenciară în care este deţinut Guțul Serghei, au fost prezentate datele cu privire la spaţiul de deţinere acordat acestuia, din care rezultă că norma de spaţiu cu care a fost asigurat corespunde standardelor statuate, iar instanţa contrar datelor indicate, s-a fondat pe constatările efectuate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rapoartele sale efectuate în rezultatul vizitelor întreprinse. Rapoartele (CPT) în urma vizitei din anul 2018 sînt deja învechite şi nu corespund realităţii, dat fiind faptul că s-au efectuat schimbări (reparaţii curente pentru îmbunătăţirea condiţiilor).

Menţionează că, prin Ordinul MJ nr.150 din 10.06.2022 Privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenţie create în cadrul acestora şi a capacităţii de deţinere pentru fiecare instituţie - Capacitatea totală a Penitenciarului nr.6-Soroca constituie 753 locuri, cu respectarea normei de spaţiu minim de 4 m^2 pentru un deţinut (la moment fiind 553 condamnaţi).

Arată că, la caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la: asigurarea condiţiilor materiale de detenţie sub aspectul amenajării şi dotării celulelor de detenţie, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi menaj, acordarea posibilităţii aflării în afara celulei în perioada de la deşteptare până la stingere, acordarea asistenţei medicale necesare în condiţii de confidenţialitate şi asigurarea condiţiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenție.

Prin urmare, atestă că la aprecierea condiţiilor de detenţie corespunzător plângerii adresate de Guțul Serghei, judecătorul de instrucţie s-a ghidat exclusiv de alegaţiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniul respectării drepturilor omului. Astfel, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa a apreciat că plângerea acestuia este una întemeiată şi urmează a fi admisă cu emiterea unei soluţii în favoarea condamnatului, bazându-se de problema supraaglomerării care a fost identificată în constatările respective şi care au fost trasate în repetate rânduri de Comitetul ONU împotriva torturii (2014, 2017), Comitetul european pentru prevenirea torturii (2015-2019), Avocatul Poporului (2002-2019), precum și Consiliul pentru prevenirea torturii (2017-2019) şi raportul Ombudsman-ului din 2019.

Atrage atenţia asupra faptului că, pe parcursul deţinerii în Penitenciarul nr. 6-Soroca, Guțul Serghei nu a înaintat nici o plângere către administraţia penitenciarului în care s-a deţinut, cu referire la neconformitatea condiţiilor de detenţie, nu a înaintat astfel de cereri nici în instanţele naţionale (în ordine civilă), nici internaţionale pentru constatarea condiţiilor precare în care considera că se deţine.

În această ordine de idei, conclude faptul că, pe perioada detenţiei, condamnatul Guțul Serghei nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar completul de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

Constată că, condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul Guțul Serghei, sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art. 3 CEDO.

Susține că, condamnatului în Penitenciarul nr. 6-Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislaţia execuţional-penală.

Consideră plângerea condamnatului Guțul Serghei referitoare la condiţiile de detenţie, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, deoarece acestea corespund standardelor în vigoare.

7. Conform prevederilor art.447 alin.(1,2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

7.1. La data de 04.05.2024 avocatul Olșanski Alexandr în interesele condamnatului Guțul Serghei a depus referință asupra recursului formulat de către instituția penitenciară nr. 6 Soroca, prin intermediul căruia a optat pentru păstrarea fără modificări a încheierii recurate, cu respingerea recursului ca nefondat, or, instanța de fond a analizat și apreciat obiectiv toate probele anexate la materialele cauzei.

8. Verificând temeinicia argumentelor invocate de recurent în raport cu materialele puse la dispoziţia instanţei de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul Penitenciarului nr.6 Soroca, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.03.2024, urmează a fi admis din alte motive decît cele invocate, casată hotărîrea instanței de fond, rejudecată cauza cu emiterea unei noi hotărîri.

Colegiul penal își întemeiază soluția pe art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală conform căruia, *(1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului.*

9. În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenţie a condamnaţilor*.

Potrivit art.473^2 alin.(3) Cod de procedură penală, *Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei*.

Potrivit art.473^2 alin. (5) Cod de procedură penală, *Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.*

Potrivit art.473^3 alin.(2) Cod de procedură penală, *sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare*.

Potrivit art.473^4 alin.(4), (5) Cod de procedură penală, *(4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.*

10. Efectuînd controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea plângerii condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru

apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul penal stabilește că, la emiterea acesteia, instanța de fond nu a ținut cont de chestiunile ce urmează a fi soluționate, a aplicat incorect normele procesuale incidente speței deduse judecății, prin ce instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.6 Soroca, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.03.2024, urmează a fi admis, din alte motive.

În motivarea acestei soluții, Colegiul penal evidențiază că, prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare din 22.08.2023, au fost operate o serie de modificări la Codul de procedură penală, inclusiv și la procedura de examinare a plângerilor împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

În contextul dat Colegiul penal statuează că, prin modificările date legiuitorul pe de o parte nu mai face diferența între deținerea în condiții de detenție care afectează grav drepturile condamnatului pentru perioada deținerii cu statut de prevenit și pentru perioada deținerii cu statut de condamnat, iar pe de altă parte a fost modificată formula de calcul, și anume: de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ, spre deosebire de Legea veche, care făcea o diferențiere între deținerea persoanei cu statut de prevenit de cea a deținerii cu statut de condamnat, și pentru prevenit calculul se efectua după formula două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal constată că plângerea avocatul Lichii Iana în interesele condamnatului Guțul Serghei a parvenit spre examinare în Judecătoria Soroca (sediul Central) la date de 16.11.2023, adică după modificările care au parvenit în lege.

Potrivit materialelor cauzei, condamnatul Guțul Serghei ***** s-a aflat în detenţie în:

-Penitenciarul nr. 11 Bălți, în perioada 28.01.2023-07.11.2023, în total 283 zile;

-Penitenciarul nr. 6 Soroca, în perioada 07.11.2023-06.12.2023, în total 29 zile.

În ce privesc cerinţele privind deţinerea în Penitenciarul nr. 11 Bălți instanţa reţine următoarele: În plîngerea înaintată condamnatul Guțul Serghei *****, a invocat faptul că, în Penitenciarul nr. 11 Bălți s-a deținut în condiții inumane și degradante, menționînd că s-a deținut în celule supraaglomerate, în celule umiditatea este ridicată, pe pereți mucegai, miros urît, lumina este slabă, sunt insecte parazitare, tratamentul medical este de calitate joasă.

Potrivit informației deținute de Penitenciarul nr. 11 Bălți condamnatul Guțul Serghei *****, s-a deținut:

- celulanr. 32, in perioada de timp cuprinsă intre 28.01.2023 şi 06.02.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 14,43m2 , unde blocul sanitar

constituie 1,48 m2 , fiind amplasat la intrare in partea dreaptă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pină la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă. Dimensiunea geamului: 1,16x0,96m. Cifra deţinuţilor a fost de 2 persoane.

- celula nr.31, in perioada de timp cuprinsă intre 06.02.2023 şi 07.02.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 13,91m2 , unde blocul sanitar constituie 1,35m2 , fiind amplasat la intrare in partea stangă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pină la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă. Dimensiunea geamului: 1,16x0,92m. Cifra deţinuţilor a fost de 2 persoane.

- celula nr.58, in perioada de timp cuprinsă intre 07.02.2023 şi 18.04.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 55,83m2 , unde blocul sanitar constituie 1,57m2 , fiind amplasat la intrare in partea stangă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pină la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă. Dimensiunea geamurilor: 1,04x1,15m și 1,17x1,13m. Cifra deţinuţilor a variat intre 11 şi 16 persoane.

- celula nr. 61, in perioada de timp cuprinsă intre 18.04.2023 şi 06.10.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 36,47m2 , unde blocul sanitar constituie 0,93 m2 , fiind amplasat la intrare in partea dreaptă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pină la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă. Dimensiunea geamurilor: 1,03x1,21m și 1,03x1,21m. Cifra deţinuţilor a variat intre 7 şi 16 persoane.

- celula nr.58, in perioada de timp cuprinsă intre 06.10.2023 şi 07.11.2023, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 55,83m2 , unde blocul sanitar constituie 1,57m2 , fiind amplasat la intrare in partea stangă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pină la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă. Dimensiunea geamurilor: 1,04x1,15m și 1,17x1,13m. Cifra deţinuţilor a variat intre 12 şi 21 persoane.

În raport s-a precizat că, celulele corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. Iluminarea în celule este asigurată natural prin intermediul geamurilor, precum şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea cărora e de 100 W. Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W, cu aparate de protecţie pentru limitarea sarcinii conectate, instalate în afara încăperilor date. Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule care sînt utilate cu deschidere în două părţi şi oberliht. Apa potabilă este asigurată în permanenţă de ÎM Regia Apă-Canal m.Bălţi. Accesul la apa potabilă este de 24 ore, în fiecare celulă persist lavoar cu robinet. Potrivit prevederilor pct. 466 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare şi încălzire sezonieră asigurate de SA CET-Nord mun.Bălţi şi pe perioada toamnăiarnă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu

este mai mică de 18°C. Celulele de locuit sunt amenajate cu vas pentru closet de pardoseală şi lavoar care este despărţit de restulcelule. Pe perioada detenţiei în Penitenciarul nr.11 - Bălţi, persoana vizată a fost asiguraţă cu toate produsele de igienă: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periuţă şi pastă de dinţi, care sînt repartizate conform normelor stabilite în Hotărârea de Guvern nr. 609/2006, privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deţinuţilor şi de eliberare a detergenţilor, în baza anexei nr.7. Referitor la starea sanitaro-igienică, este de remarcat şi faptul că, anual sunt încheiate contracte de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsecţie, cu agenţi economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate. Spălarea lengeriei de pat se face săptămînal, conform registrului şi graficului stabilit în spălătoria penitenciarului. Totodată spălătoria este dotată cu o maşină de spălat pentru 27 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 20 kg de rufe, o maşină de spălat pentru 18 kg de rufe şi o centrifugă pentru uscare a hainelor cu capacitatea de 100 kg. La cerinţa deţinuţilor hainile spălate sunt puse la uscat în locul special amenajat pentru uscarea hainelor. Pentru deţinuţi baia se petrece nu mai puţin de o dată pe săptămână conform graficului stabilit, la temperaturi admisibile, în strictă conformitate cu prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnaţi. Penitenciarul nr.11 - Bălţi, este cu statut de izolator de urmărire penală de tip celulă, din acest motiv nu dispune de locuri special amenajate pentru fumători, însă, dispune de 3 celule care sînt destinate pentru nefumători şi la cererea acestora sînt amplasaţi în ele. Totodată pentru deţinuţii din sectorul de deservire gospodărească, care au deplasare liberă pe teritoriu penitenciarului precum şi pentru cei antrenaţi la munci neremunerate, conform art. 234 Cod de executare, au fost create şi amenajate două fumuare la aer liber. Pe parcursul întregii perioade de detenţie în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, persoana vizată a beneficiat de un regim alimentar, care este în strict conformitate cu Ordinul MJ nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor în penitenciare. În procesul de preparare a hranei în cantina instituţiei asortimentul şi cantitatea produselor folosite la alimentaţia deţinuţilor sunt stabilite conform Hotărârii de Guvern cu nr. 609/2006 privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deţinuţilor. Hrana caldă este distribuită de trei ori pe zi conform meniului cu respectarea normelorminime-generale de alimentare zilnică a deţinuţilor. Meniul este diversificat şi se întocmeşte o dată pe săptămână. Calitatea pregătirii bucatelor la cantina instituţiei este verificată permanent de către colaboratorul serviciului medical al penitenciarului, ofiţerul de Serviciu şi şeful de cantină. Rezultatele acestei verificări sunt indicate în „Registrul de evidenţă a controlului asupra calităţii de preparare a hranei”. Cantina penitenciarului este dotată cu patru frigidere pentru păstrarea produselor din carne, peşte, ouă ş.a. Pentru prepararea hranei se folosesc 2 cazane electrice cu volumul de 250L, 2

cazane electrice cu volumul de 150L şi 2 tigăi electrice cu volumul de 200L. Cantina Penitenciarului nr.11-Bălţi dispune de Autorizaţie SanitarVeterinară de Funcţionare, eliberată de Agenţia Naţională Pentru Siguranţa Alimentelor. Excepţii de la regimul alimentar comun se face în baza prescripţiei medicului, pentru deţinuţii cărora li se cuvine o dietă specială şi alimentare suplimentară. În conformitate cu Ordinul MJ nr. 327 din 18.08.2005, Penitenciarul nr.11 - Bălţi are statut de izolator de urmărire penală, ce prevede deţinerea permanentă în celula închisă a deţiniţilor, cu acordarea plimbării zilnice cu o durată nu mai mică de o oră. Pe perioada deţinerii în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, deţinuţilor le este acordată plimbare zilnică în aer liber, în conformitate cu prevederile art. 215 Cod de executare, cu o durată de cel puţin 1 oră pe zi, în locuri special amenajate, conform graficului de plimbări a deţinuţilor. Administraţia instituţiei asigură accesul deţinuţilor la informaţie precum şi organizează activităţii de reintegrare prin implicarea deţinuţilor în activităţi educative, ocupaţionale, informative-culturale, religioase şi programe de reintegrare socială, ţinînd cont de nevoile şi riscul acestora.

Se susține în raport, că lui Guțul Serghei *****, i-a fost acordat condiţii materiale de deţinere în instituţia Penitenciarului nr.11 Bălţi, care corespund standardelor de întreţinere a condamnaţilor, fiind respectate din toate punctele de vedere şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, iar instanţa la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

În ce privesc cerinţele privind deţinerea în Penitenciarul nr. 6 Soroca, instanţa reţine următoarele: În plîngerea înaintată condamnatul Guțul Serghei *****, a invocat faptul că, în Penitenciarul nr. 6 Soroca s-a deținut în condiții inumane și degradante, menționînd că s-a deținut în celule supraaglomerate, în celule umiditatea este ridicată, pe pereți mucegai, miros urît, lumina este slabă, sunt insecte parazitare, tratamentul medical este de calitate joasă.

Conform registrului evidență deținuți condamnatul Guțul Serghei ***** a fost deținut în perioada 10.11.2023-06.12.2023, în sectorul nr. 6, secția nr. 1, cu o suprafață totală de 41,65 m2 , fiind deținuți 4 condamnați.

În raport s-a menționat că, în celulă este prezentă iluminarea naturală prin intermediul geamurilor şi iluminarea artificială prin intermediul becurilor tip incadescenţă, încăperile sînt dotate cu geamuri termopan. Ventilarea este naturală cu ajutorul geamurilor. Blocul sanitar este comun şi separat de suprafaţa locativă care este dotat cu vecee de tip turcesc. într-o altă încăpere sunt lavoare, unde deţinuţii au acces nelimitat pentru a se spăla pe mîini, dinţi, etc. Deţinuţii se băiesc cu apă caldă cel puţin odată la 7 zile, conform statutului executării pedepsei de către condamnaţi. Băile/duşurile sunt centralizate şi se află în Fiecare zonă

locativă. Conform unui grafic prestabilit deţinuţii au acces la baie. în ziua în care deţinuţii se îmbăiesc, apa se încălzeşte cu ajutorul cazarigeriei centrale sau bateriilor solare amplasate pe acoperiş. în fiecare an, băile se împrospătează cu lapte de var. Penitenciarul nr. 6-Soroca posedă o încăpere special amenajată unde se află 2 maşini de spălat haine cu capacitatea de 60 kg şi respectiv 20 kg, deasemenea în încăpere se află şi o centrifugă pentru a usca hainele mai repede iar o maşină de spălat este dotată cu o centrifugă. Totodată în încăperea dată se află şi o maşină de cusut hainele în caz că hainele sunt deteriorate sau pentru a coase lenjeriile care s-au rupt. Lunar spălăţoria este asiguratăicti detergent de către Administraţia Penitenciarului. Spaţii pentru uscarea hainelor se află în incirita zonelor locative în aer liber. Penitenciarul este asigurat cu apă potabilă centralizată. Fiecare sector al Penitenciarului este dotat cu lavoar care are acces la apă potabilă, deasemenea menţionăm că în cazuri de deteriorări la apeductul orăşenesc său apeductul ce aparţine instituţiei, imediat de către serviciul corespunzător se întreprind măsuri pentru înlăturarea problemei în cauză. Alimentarea deţinuţilor este asigurată cu hrană caldă de 3 ori pe zi, la ore prestabilite, gratuit. Alimentarea deţinuţilor se face din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor minime stabilite de guvem (HG nr. 609 din 29.05.2006). Hrana este verificată în permanenţă de către medicul instituţiei, ofiţerul de serviciu şi şeful cantinei, cu ulterioara notare a rezultatelor în registru de evidenţă a controlului asupră calităţii de pregătire a hranei. În fiecare an, Penitenciarul nr. 6-Soroca încheie un contract cu o firmă specializată privind prestarea serviciilor de dezinsecţie şi deratizare. Astjfel, conform unui, grafic prestabilit în contract, firma specializată, pe parcursul anului prestează serviciile de dezinsecţie şi deratizare. Lunar se distribuie obiecte sanitaro-igienice pentru deţinuţi: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, periuţă și pastă de dinţi sunt repartizate condamnaţilor conform HG Nr. 609 din 29.05.2006, privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deţinuţilor şi de eliberare a detergenţilor, în baza anexei nr. 1 „Norme de eliberare a săpunului pentru îmbăierea deţinuţilor şi alte necesităţi saniţam-igienice”; Asistenţa medicală persoanelor deţinute în penitenciar se acordă ori de cîte ori este necesar sau la cerere, de către un personal calificat, în mod gratuit, în conformitate cu legislaţia în vigoare. Persoanele deţinute în penitenciar beneficiază în mod gratuit de tratament medical şi de medicamente în volumul similar celui prevăzut de Programul unic al asigurării. obligatorii de asistenţă medicală.

Se indică în raport că, în perioadele deţinerii reclamantului în Penitenciarul nr. 6-Soroca standartele minime de înreţinere a condamnaţilor au fost respectate din toate punctele de vedere, şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante.

11. Instanța reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menţionat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că,

articolul 3 al Convenţiei consfinţeşte una din cele mai fundamentale valori ale unei societăţi democratice. Acesta interzice, în termeni absoluţi, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanţe şi de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova si Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62). La constatarea condiţiilor de detenţie, instanţa naţională va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanţele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).

Luând în consideraţie că condamnatul Guțul Serghei ***** a invocat că s-a deţinut în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 6 Soroca s-a deținut în condiții inumane și degradante, în celule supraaglomerate, în celule umiditatea este ridicată, pe pereți mucegai, miros urît, lumina este slabă, sunt insecte parazitare, tratamentul medical este de calitate joasă, instanţa va aprecia cele invocate prin prisma legislaţiei naţionale, precum şi Rapoartelor privind vizitele iniţiale a Consiliului pentru Prevenirea Torturii şi Rapoartelor Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor şi libertăţilor omului în RM.

Potrivit prevederilor art. 195 alin. (1) Cod de Executare, executarea pedepsei închisorii se asigură de penitenciare conform prevederilor prezentului cod şi ale actelor normative adoptate în conformitate cu acesta, inclusiv ale Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, aprobat de Guvern, şi ale regulamentului de ordine interioară a penitenciarului.

În temeiul articolul pre citat prin Hotărîrea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 (cu modificări ulterioare) s-a aprobat Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, care reglementează temeiul, condiţiile şi procedura punerii în executare de către administraţia penitenciară şi executării de către condamnaţi a pedepselor penale privative de libertate - închisoarea şi detenţiunea pe viaţă.

În conformitate cu art. 224 Cod de Executare, numărul maxim de condamnaţi admis pentru deţinere în penitenciar în regimuri separate se stabileşte de către ministrul justiţiei. La luarea deciziei, se tine seama de condiţiile de menţinere a regimului existente în penitenciar.

Conform art. 225 alin. (3), (4) Cod de Executare, camerele de cazare şi celelalte încăperi destinate persoanelor condamnate dispun de iluminat natural şi de instalaţiile necesare asigurării iluminatului artificial corespunzător. (4) Norma de spaţiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m2 . Norma spaţiului locativ este prevăzută şi la pct. 464 din Statutul executării pedepsei de către condamnaţi - Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în

mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii, iar pct. 465 prevede că, numărul deţinuţilor în celule este determinat de Codul de executare în funcţie de tipul penitenciarului şi regimul de detenţie, în celulele izolatorului disciplinar se deţine de regulă unu, dar nu mai mult de doi deţinuţi.

În conformitate cu art. 226 alin. (1) Cod de executare, condamnatului i se asigură posibilitatea de a-şi satisface nevoile fiziologice în condiţii curate şi decente şi după necesitate.

Potrivit art. 228 alin. (1), (4) Cod penal, administraţia penitenciarului asigură condiţii adecvate pentru prepararea, distribuirea şi servirea hranei potrivit normelor de igienă a alimentaţiei, în funcţie de vârstă, starea de sănătate, natura muncii prestate, cu respectarea convingerilor religioase asumate de către persoana condamnată printr-o declaraţie pe proprie răspundere. Condamnaţilor, după consultarea specialiştilor în nutriţie, li se asigură, din contul mijloacelor bugetului de stat, de 3 ori pe zi hrană caldă, cu respectarea normelor minime stabilite de Guvern. (4) Condamnatului i se asigură acces permanent la apă potabilă.

Conform art. 230 Cod de executare, dreptul la asistenţă medicală al persoanelor condamnate este garantat. (2) Condamnaţii beneficiază în mod gratuit de asistenţă medicală şi de medicamente în volumul stabilit de Programul unic al asigurării obligatorii de asistenţă medicală, în conformitate cu legislaţia în vigoare. (3) Acordarea asistenţei medicale gratuite se efectuează în unitatea medicală a instituţiei penitenciare după înscrierea prealabilă şi conform unui grafic aprobat de şeful penitenciarului, cu excepţia cazurilor de urgenţă.

Statutul executării pedepsei de către condamnaţi statuează următoarele: 457. În penitenciare deţinuţii sânt cazaţi în celule, amplasarea şi utilarea cărora este determinată în funcţie de tipul penitenciarului, regimul de deţinere şi normele de deţinere separată a deţinuţilor. 460. În penitenciarele nespecializate, în care funcţionează mai multe categorii de penitenciare, celulele sînt grupate după cum urmează: pe sectoare corespunzătoare fiecărei categorii de penitenciar; pe secţii în cadrul sectoarelor - în funcţie de regimul de deţinere a fiecărui tip de penitenciar. 461. În penitenciare specializate ca izolatoare de urmărire penală sînt create sectoare de detenţie corespunzătoare penitenciarului de tip semiînchis, iar în cadrul acestora - secţii corespunzătoare regimului comun şi de resocializare, pentru detenţia condamnaţilor lăsaţi în izolator pentru efectuarea lucrărilor de deservire gospodărească. 463. Pe lîngă secţiile (sectoarele) de regim iniţial corespunzătoare penitenciarelor de tip închis şi semiînchis, precum şi în izolatoarele de urmărire penală se creează curţi de plimbare a deţinuţilor. 467. Celulele din blocurile de regim din penitenciare se amenajează conform anexei nr. 23 şi se asigură cu obiecte de inventar conform normelor stabilite în anexa nr. 22 la prezentul Statut. 468. Fiecare deţinut este asigurat cu un loc individual de dormit, pe care se fixează

o tăblie ce indică numele şi prenumele deţinutului. 474. Alimentarea deţinuţilor se efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor minime stabilite de Guvern. 475. Alimentarea deţinuţilor se efectuează cu hrană caldă de trei ori pe zi, în orele stabilite de programul zilei, în încăperi speciale sau în celule. După primirea hranei, vesela utilizată de către deţinuţi este supusă prelucrării sanitare. Pentru menţinerea ordinii în timpul alimentării, în cantine sînt prezenţi reprezentanţi ai administraţiei penitenciarului. 477. Deţinuţilor li se asigură acces permanent la apă potabilă. 491. În penitenciare se asigură respectarea strictă a regulilor sanitar-igienice şi antiepidemice stabilite. 496. Dezinfectarea încăperilor de locuit, social-comunale şi a depozitelor se efectuează periodic, conform normelor sanitare stabilite. 497. Administraţia instituţiei asigură funcţionarea ritmică a ospătăriilor, uscătoriilor, frizeriilor şi altor obiecte de menire socialcomunală. 501. Asistenţa medicală potrivit legii se acordă de către un personal medical calificat, în mod gratuit, ori de cîte ori este necesar sau la cerere. 502. Orice penitenciar trebuie să aibă la dispoziţie serviciul cel puţin un medic generalist, un medic stomatolog şi un medic psihiatru. În penitenciarele cu capacitatea de detenţie de 100 şi mai multe locuri, pe lîngă unitatea medicală, sînt create centre curative staţionare.

În ce privesc rapoartele internaţionale, instanţa va ţine cont de informaţia publicată pe http://ombudsman.md/.

12. Astfel, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 27-29 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05-11 iunie 2018 în câteva dintre penitenciarele din ţară, a subliniat că situația Penitenciarului nr. 6- Soroca, în linii generale, în comparatie cu cele concluzionate în raportul vizitei periodice din anul 2015, și anume: starea celulelor, care necesită reparații și îmbunătățirea condițiilor de igienă; accesul limitat la lumina razelor solare; insalubritatea sanitară; infectarea cu paraziții, etc.), a rămas neschimbată pentru un număr mare de deținuți, care continuau să fie ținuți în condiții, care pot fi de-a dreptul considerate inumane și degradante. În Penitenciarul nr.6- Soroca au fost desfășurate reparații minore doar în sectorul 12 și în cantina pentru deținuți, erau în curs de desfășurare lucrările de divizare a dormitoarelor de capacitate înaltă în camere mai mici. S-au menționat încă o dată diferențele izbitoare în condițiile de detenție în diferite zone de cazare. Potrivit punctului 40 al Raportului, s-a constatat că, la Penitenciarul din Soroca, în care erau deținute aproape 800 de persoane, nu era un medic de mai bine de un an. În cabinetul medicului dentist starea condițiilor igienice era deplorabilă. Medicamentele din acest cabinet nu erau păstrate în modul corespunzător.

Totodată, specialiştii din cadrul CPT au recomandat autorităţilor din Republica Moldova ca să-şi mărească eforturile în sensul îmbunătăţirii condiţiilor de detenţie curente în penitenciarul respective.

Potrivit concluziilor din Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 6 din or. Soroca, pe data de 10 octombrie 2019, CpPT constată agravarea situaţiei comparativ cu situaţia descrisă de CPT (2018). Rapoartele de bilanţ a Penitenciarului nr.6 Soroca conţin informaţie privind acţiunile întreprinse ta nivel de instituţie în vederea implementării observaţiilor şi recomandărilor Comitetului european pentru prevenirea torturii şi tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante (CPT), urmare a vizitei ad-hoc în Republica Moldova desfăşurată în perioada 05-11 iunie 2018. Tot odată, acest tip de informaţie nu se regăseşte în Raportul de bilanţ pentru 6 luni 2019 al Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, de competenţa căreia ţine implementarea problemelor sistemice invocate în Raport şi raportate de către penitenciarul nr.6 Soroca. Penitenciarul se confruntă cu suprapopulare, în toate spaţiile locative nefiind respectat standardul de cazare a deţinuţilor. Condiţiile de deţinere în sectorul 8B sunt inumane şi degradante, lipsind accesul la lumina zilei în marea majoritate a celulelor.

La 12 iunie 2019 angajații Direcției prevenirea torturii din cadrul Oficiului Avocatului Poporului au efectuat o vizită preventivă tematică la Penitenciarul nr.11 din Bălți, fiind constatat că, problema majoră a instituției rămâne suprapopularea. Astfel, pentru plafonul de 258 deținuți, la momentul vizitei se deținеau 404 persoane, dintre care 29 femei și 7 minori în 62 celule. Insuficiența resurselor umane completează lista de probleme instituționale. La un număr de 400 condamnați revin 150 de angajați ai penitenciarului.

Potrivit raportului privind respectarea drepturilor şi libertăţilor omului în Republica Moldova în anul 2021, în anul 2021 Republica Moldova a fost evaluată în cadrul celui de-al treilea ciclu. În 2021 membrii Consiliului pentru prevenirea torturii, creat pe lângă Oficiul Avocatului Poporului, au efectuat 15 vizite preventive şi de monitorizare în locurile privative de libertate. Datele raportului CoE pentru anul 2020 arată că Republica Moldova se află printre ţările cu cea mai înaltă rată de încarcerare (197 deţinuţi la 100 mii persoane) şi cu cea mai lungă durată medie a încarcerării (26 luni). Circa 15% din populaţia penitenciară reprezintă persoanele arestate preventiv. Constatările cu privire la condiţiile materiale de detenţie rămân alarmante. Se observă cu uşurinţă menţinerea constantă a suprasolicitării şi supraaglomerării izolatoarelor de urmărire penală din Penitenciarele nr.13 şi nr.11. În ultimii patru ani, rata populaţiei penitenciare este în uşoară scădere, pornind de la cifra de 6990 deţinuţi în 2018 la 6396 în 2021.

Totuşi, problema supraaglomerării se menţine, inclusiv din cauza faptului, că unele instituţii penitenciare nu pot asigura fizic plafonul minim de detenţie, stabilit de normele CPT. În acelaşi timp, politicile statului sunt focusate mai mult pentru a

menţine populaţia penitenciară, decât în cea de depopulare sau reducere a plasării în detenţie, inclusiv, prin aplicarea măsurilor non-privative şi/sau a altor tipuri de pedepse. Raportul dintre numărul de deţinuţi şi angajaţi, ce se află nemijlocit în închisori, este unul critic: 1 angajat la 4/6 deţinuţi pe timp de zi. Însă, pe timp de noapte acest indicator este 1 angajat la 10/30 deţinuţi sau 4 angajaţi la 600 deţinuţi. În anul 2021 angajaţii OAP au realizat vizite de monitorizare în 4 instituţii penitenciare (nr.18, nr.13, nr.15 şi nr.10). În acelaşi timp, membrii Consiliului pentru prevenirea torturii au realizat vizite în 9 instituţii penitenciare (nr.17, nr.11, nr.5, nr.13, nr.10, nr.16, nr.8, nr.12, nr.2). Constatările cu privire la condiţiile materiale de detenţie rămân alarmante. Ombudsmanul reafirmă angajamentul Guvernului de asigurare a condiţiilor demne în spaţiile închise şi îndeamnă executivul să decidă asupra unei evaluări globale a situaţiei. Alocarea fragmentară şi insuficientă a resurselor financiare în fiecare an, poate să nu fie soluţia optimă. Prin urmare, probabil, este necesar de revizuit conceptul executării măsurilor privative de libertate, având în vedere austeritatea bugetului public.

Potrivit raportul privind respectarea drepturilor si libertăţilor omului în Republica Moldova în anul 2022, în perioada 5-13 decembrie 2022, CPT a realizat o vizită ad-hoc în Republica Moldova. CPT-ul a vizitat 3 instituţii penitenciare (P4, P13 si P18), dispunând autorităţilor ca 5 măsuri urgente de îndeplinit (în vizita precedentă din 2020 au fost dispuse doar 3 măsuri urgente).

În anul 2022, au fost realizate, 72 de vizite preventive în locurile privative de libertate. Urmare a acestor vizite au fost elaborate 29 de rapoarte de vizită cu 570 de recomandări. Totodată, Oficiul Avocatului Poporului a intervenit în 7 cauze de interes social sporit cu 7 rapoarte speciale, a elaborat 3 rapoarte tematice pe domenii actuale si 15 rapoarte trimestriale tematice periodice privind siguranţa în locurile privative de libertate. În cadrul vizitelor, Ombudsmanul a primit plângeri de la deţinuţi, în care se conţin alegaţii de supunere la tratamente inumane şi degradante din cauza condiţiilor improprii de detenţie, precum: condiţii necorespunzătoare de detenţie; suprapopulare; hrană de calitate proastă şi insuficientă; lipsa asistenţei medicale eficiente (lipsa medicamentelor, lipsa medicilor de profil, a echipamentelor medicale), dureri dentare netratate; condiţii igienice proaste (insectele parazitare, murdărie, lipsa paturilor, prezenţa rozătoarelor, lipsa ventilaţiei corespunzătoare, a luminii zilei, starea deplorabilă a veceurilor, murdărie în camerele de baie; lipsa intimităţii la veceuri şi la baie), relaţiile între deţinuţi; tratamentul discriminatoriu, intimidarea şi hărţuirea din partea administraţiei, dezacordul cu percheziţiile efectuate şi alte acţiuni ale angajaţilor, neadaptarea spaţiilor pentru femei, bolnavi şi persoane cu necesităţi speciale etc.

13. Colegiul reține că, condamnatul Guțul Serghei ***** s-a deţinut în Penitenciarul nr. 6 Soroca în sectorul nr. 6, în celula nr. 1, cu suprafața totală de

41,65 m2 , numărul de deținuți fiind 4, astfel reieșind din datele prezentate, spaţiul locativ per persoană a fost de 10,41 m2 .

Prin urmare, în Penitenciarul nr. 6 Soroca condamnatul s-a deţinut în condiţii unde se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m2 . Instanța reține că, condamnatul Guțul Serghei ***** s-a deţinut în Penitenciarul nr. 11 Bălți în celula nr. 32, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 14,43m2 , unde blocul sanitar constituie 1,48 m2 , cifra deţinuţilor a fost de 2 persoane; celula nr.31, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 13,91m2 , unde blocul sanitar constituie 1,35m2 , cifra deţinuţilor a fost de 2 persoane; celula nr.58, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 55,83m2 , unde blocul sanitar constituie 1,57m2 , cifra deţinuţilor a variat intre 11 şi 16 persoane; celula nr. 61, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 36,47m2 , unde blocul sanitar constituie 0,93 m2 , cifra deţinuţilor a variat intre 7 şi 16 persoane; celula nr.58, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 55,83m2 , unde blocul sanitar constituie 1,57m2 , cifra deţinuţilor a variat intre 12 şi 21 persoane. Reieșind din datele prezentate, spaţiul locativ per persoană în celulele indicate a fost de 7,21 m2 , 6,95 m2 , 3,48 m2 , 2,27 m2 și 2,65 m2 .

Prin urmare, în Penitenciarul nr. 11 Bălți condamnatul s-a deţinut în condiţii unde nu se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m2 .

Totodată, Colegiul a constatat că condamnatul s-a detinut în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 6 Soroca în celule populate cu diferite insecte, şi apreciază critic cele invocate de către administraţia penitenciarului precum că, deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează trimestrial de către agent economic specializat, conform contractului încheiat. Chiar dacă administraţia a prezentat acte, care ar confirma că într-adevăr trimestrial a fost efectuată cît deratizarea cît şi dezinfectarea încăperilor, nu se poate constata că celule nu sunt populate cu diferite insecte. Referitor la argumentele condamnatului, precum că în celulă umiditatea ridicată şi mucigai, pe pereţi, instanța le apreciază ca fiind întemeiate or, reprezentantul penitenciarului nu a prezentat careva probe care a ar combate invocările condamnatului.

În concluzie, Colegiul consideră că dificultăţile cu care s-a confruntat condamnatul Guțul Serghei ***** pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 6 Soroca, au depăşit relativ semnificativ, nivelul de suferinţă inerent detenţiei, prin faptul deţinerii în condiţii unde celule populate cu diferite insecte, umiditate în celule şi mucigai pe pereţi, condiţii care sunt contrare prevederilor art. 3 CEDO şi suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

14. Prin urmare, Colegiul se va baza pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect. În urma celor constate supra, instanţa ţine cont că, în cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum şi în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea Europeană a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune

în temeiul articolului 3 al Convenţiei, în special când ea durează perioade lungi de timp, aşa cum se reţine în cazul autorului plângerii, care a fost deţinut o perioadă de 312 zile în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 6 Soroca. E de reţinut şi faptul că, în cazurile anterioare, în care reclamanţii au avut la dispoziţie mai puţin de 3 m2 de spaţiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art. 3 din Convenţie (Sulejmanovic c. Italiei, 16 iulie 2009, §51; Lind c. Rusiei, 6 decembrie 2007, §59).

Avînd în vedere că la soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 2 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor, în continuare instanţa va analiza în ansamblu şi celelalte argumente invocate de către petent în plângerea depusă.

Prin prisma prevederilor legale citate supra, Colegiul penal constată faptul că, Guțul Serghei ***** a fost deţinut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în perioada 28.01.2023-07.11.2023, 283 (două sute optzeci și trei) zile, iar în Penitenciarul nr. 6 Soroca, în perioada 07.11.2023-06.12.2023, 30 (treizeci) zile rotunjite, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Astfel, pentru perioada aflării în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 6 Soroca, din termenul pedepsei definitive stabilite lui Guțul Serghei ***** prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 21.07.2023, se va reduce pedeapsa, în condiţiile art. 473/4 alin. (4) CPP, cu 56 (cincizeci și șase) zile, pentru perioada de 280 (două sute optzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie și cu 3 (trei) zile, pentru perioada de 30 (treizeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie, iar în total se reduce cu 59 (cincizeci și nouă) zile.

15. Colegiul penal consideră că, reducerea stabilită este una adecvată şi suficientă, bazată pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanţelor de fapt şi pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporţional circumstanţelor constatate. Cu privire la perioada rămasă, şi anume 3 (trei) zile, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată consideră necesar de a le lasa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Conducîndu-se de prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, inspector principal de justiție, Viorel Țîmbaliuc, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.03.2024, privind examinarea plângerii avocatului Iana Lichii în interesele condamnatului Guțul Serghei *****, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se admite din alte motive decît cele invocate, casează hotărîrea instanței de fond, rejudecă cauza cu emiterea unei noi hotărîri după cum urmează.

Se admite plîngerea avocatul Lichii Iana în interesele condamnatului Guțul Serghei ***** împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Se constată faptul că, Guțul Serghei ***** a fost deţinut în perioada 28.01.2023- 07.11.2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, 283 (două sute optzeci și trei) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Se constată faptul că, Guțul Serghei ***** a fost deţinut în perioada 07.11.2023-06.12.2023, în Penitenciarul nr. 6 Soroca, 30 (treizeci) zile rotunjite, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP, se reduce pedeapsa condamnatului Guțul Serghei *****, cu 56 (cincizeci și șase) zile, pentru perioada de 280 (două sute optzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie și cu 3 (trei) zile, pentru perioada de 30 (treizeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 3 (trei) zile, calculate în condițiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa consideră necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 6 (șase) ani 6 (șase) luni închisoare, stabilit lui Guțul Serghei *****, prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 21.07.2023, se reduce cu 59 (cincizeci și nouă) zile.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte de complet, Judecătorii: